

HVERDAG
OG

Hølg

nr. 05

2017

ÅRGANG 54

*God jul
og godt
nyttår!*

Søskenkjærlighet

Hvordan opplever vi det å være i kirken? Opplever vi en kirke som bryr seg eller en bryksom kirke?

REFLEKSJON: Bjarte Holme

Spørsmålene er viktige og grunnleggende for kirken og må stadig stilles for at vi som tilhører kirken ikke skal komme ut av fokus for hva kirken og dermed menigheten er til for. Julen handler om hvordan Gud viser sin kjærlighet til vår jord. Det er denne kjærligheten som skal være i fokus i kirken – en kjærlighet som også handler om søskenkjærlighet.

Som døpte er vi alle Guds barn, er vi alle søsken. Og det som er grunnleggende for gode forhold i en familie, er like grunnleggende for gode forhold i en menighet. Å høre til i et hjem – i en familie – som bryr seg, er grunnleggende for alle i familien. Der er det trygt – der kan en være åpen, sann og ekte. Å høre til i en bryksom familie hindrer åpenheten – der er stengte forhold, der tappes en for krefter i stedet for å få krefter – der er det tungt og vanskelig å være til. Alt dette gjelder også for en menighet og for hele kirken.

Helt grunnleggende for et godt hjem er at kjærligheten til og omsorgen for hverandre er levende – en kjærlighet og en omsorg som ikke er avhengig av den enkeltes prestasjoner, uavhengig av om en lykkes eller ikke – uavhengig om en ikke lever opp til de andres forventning – en kjærlighet og en omsorg som er der hele tiden uansett hva som skjer.

I en familie må barna kjenne seg

velkommen, sett og bekreftet. Av denne kjærligheten og omsorgen vokser tilliten og tryggheten som gir grunnlaget for at det er godt å høre til i familien. Slik også i menigheten.

I møte med foreldre som har barn til dåp, stilles gjerne spørsmålet: Hva er det viktigste vi kan gi våre barn? Like ofte som spørsmålet blir stilt, kommer svaret: Kjærlighet. Men hva er så viktig for at de aller minste som er uten språk, skal oppfatte kjærlighet – oppfatte seg elsket? Tro om ikke det har noe med underlaget de hviler på å gjøre – at de kjenner nærheten til den som bærer dem. Svikter underlaget, slår barna ut med armene og begynner å skrike.

Behovet for et underlag – grunnlag – i livet som ikke svikter, er der hele tiden for barnet, og sannelig for oss voksne også om enn på en annen måte, men samtidig like viktig og grunnleggende. Finner vi i kirken – i menigheten – et grunnlag for livet som ikke svikter – et grunnlag som kan gi trygghet og håp?

Mye kan komme inn og true grunnlaget for tryggheten i et hjem. Det kan det også i menigheten. Da kan det skje at opplevelsen av tilhørighet blir borte, og at grunnlaget for tillit og trygghet svikter.

I dåpen får alle grunnlaget til å kunne kalle seg kristen – et Guds barn. Løftet blir gitt: «Se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende». Det løftet gjelder uansett hvordan en lykkes eller ikke lykkes i livet – uansett hvor langt oppe eller langt nede en kjenner seg.

Denne kjærligheten kom Jesus til verden for å åpenbare. Denne kjærligheten er grunnlaget for at vi fortsatt kan feire jul. Denne kjærligheten er kirken til for å romme - kjærlig-

heten som kan frigjøre til å leve åpent, sant og ekte uten å gå til grunn – kjærligheten som kan gjøre søskenkjærligheten levende.

Det er bedre å vakle på sikker grunn enn å være trygg på vaklende grunn, sier et ordtak. Å være en kristen søster eller bror er ikke å skulle fikse livet, mestre livet og livets utfordringer. Å være en kristen er ikke absolutt å ha de riktige meningene om tro og moral – er ikke absolutt å ha den rette tro og aldri være i tvil. En kristen kan falle og rote seg bort i livet. Da kan en komme så langt ned at en har glemt hva en har del i som kristen – som døpt. For uansett hvor langt oppe eller langt nede en er, uansett mørke vi kan være i, dåpsløftet gjelder: Se jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. Jesu løfte holder, det løftet er det verd å bygge livet på. Det svikter ikke – det rokkes ikke.

Det er kirken til for å formidle – menigheten til for å gi. Derfor skal vi kunne komme til kirken uansett hvem vi er, hva vi er, hvordan vi er og har det - også i 2018. For sånn elsker Gud verden – deg og meg. ●

Velsignet og gledelig julehøytid! Alt godt for 2018.

BIRKELAND • BIRNES • SKJOLD • SLETTEBARKEN • STORVEIT • SØRGEDE
Menighetsbladsamarbeidet

Hverdag og Helg

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes storetveit.menighet@bergen.kirken.no

Lokalredaksjon:

Redaktør: Bjarte Holme. Kasserer: Ove Meyer. Kontaktinfo: Side 17

Annonser side 5-16 (fellessider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellessstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 1. februar

Draumkvedet for 20. gang: **En hjertelig takk til Brynhild Utne**

Utrolig men sant – hvert år gjennom 20 år har Draumkvedet vært fremført i Storetveit menighet – hver gang av en ny kveder. Det er helt unikt og noe som – så langt jeg vet - ikke har skjedd noe annet sted i landet vårt. Fantoft stavkirke har vært en enestående ramme for framføringen.

Der er ett menneske som skal takkes inderlig for at dette har latt seg gjøre, og det er Brynhild Utne. Så snart arrangementet har funnet sted, har hun vært klar med ny kveder for neste års framføring. Hun har sørget for god likestilling – med like mange kvinnelige som mannlige kvedere. Etter 20 års innsats er det helt forståelig at hun sier fra seg oppgaven. Det gjør at vi også gjennom menighetsbladet vil takke henne på det hjerteligste for at hun tok på seg denne oppgaven og for den helt spesielle og veldig gode måten hun har løst den på. Hjertelig takk, Brynhild!

Bjarte Holme

Draumkvedet 1999-2017

TEKST: Brynhild Utne

Denne stavkyrkja har ikkje alltid stade på Fantoft. Mange av desse middelalderkyrkjene blei rivne etter som folketalet voks i landet vårt. Dei blei for små. Om lag 25 stykke står att rundt om i Sør-Noreg.

Konsul Fredrik G. Gade kjøpte middelalderdelen av kyrkja som opprinnelig stod i Fortun lengst inne i Sognefjorden innunder isbrearmane. Han flytta materialane i deler og gjenreiste kyrkja på Fantoft i 1883. Nå er familien Horn eigar av kyrkja – og såleis dei som har redda Fantoft stavkyrkje.

Gjenoppbygd etter brann

For det skjedde at denne ærverdige kyrkja ble påsett og brann ned pinseaftan 1992 – den såkalla «satanistbrannen». Men familien Horn var ikkje snauare enn at dei påkosta gjenoppbygginga. Det var ei lukke. Likeeins at Halldor Skåtun blei byggmeister og Johan Minde snikkar. Såleis stod Fantoft stavkirke opp att frå oska i 1997.

Underteikna hadde fenge kjennskap til middelalderlegenda gjennom musikkstudier i Trondheim, og tanken om å framføre Draumkvedet i Fantoft stavkirke blei skapt. Familien Horn ved Henning Horn var positiv til forslaget, og slik blei det. Fyrste framføring skjedde siste året før 2000-talet, m.a.o. i 1999, 6.januar, som etter gamal tradisjon blir kalla trettandedag jol – slik kvadet byrjar: «*Han la seg ned om jolaftan, sterkan svevnen fekk. Vakna kje før om trettandagjen då folket åt kyrkjun gjekk.*» Og middelalderkvadet vann seg ein fast plass i Fantoft stavkirke kvar 13. dag jol fram til dags dato.

I samråd med soknepresten i Storetveit – som Fantoft stavkirke høyrer innunder, blir dette jubileet feira i Storetveit kyrkje 13. dag jul 6. januar. Der er det plass til alle. «Problemet» med Fantoft stavkirke er at tilstrøyminga hev vore for stor – sjølv med to framføringar. Eit luksusproblem med andre ord! Men stemninga hev vore unik!

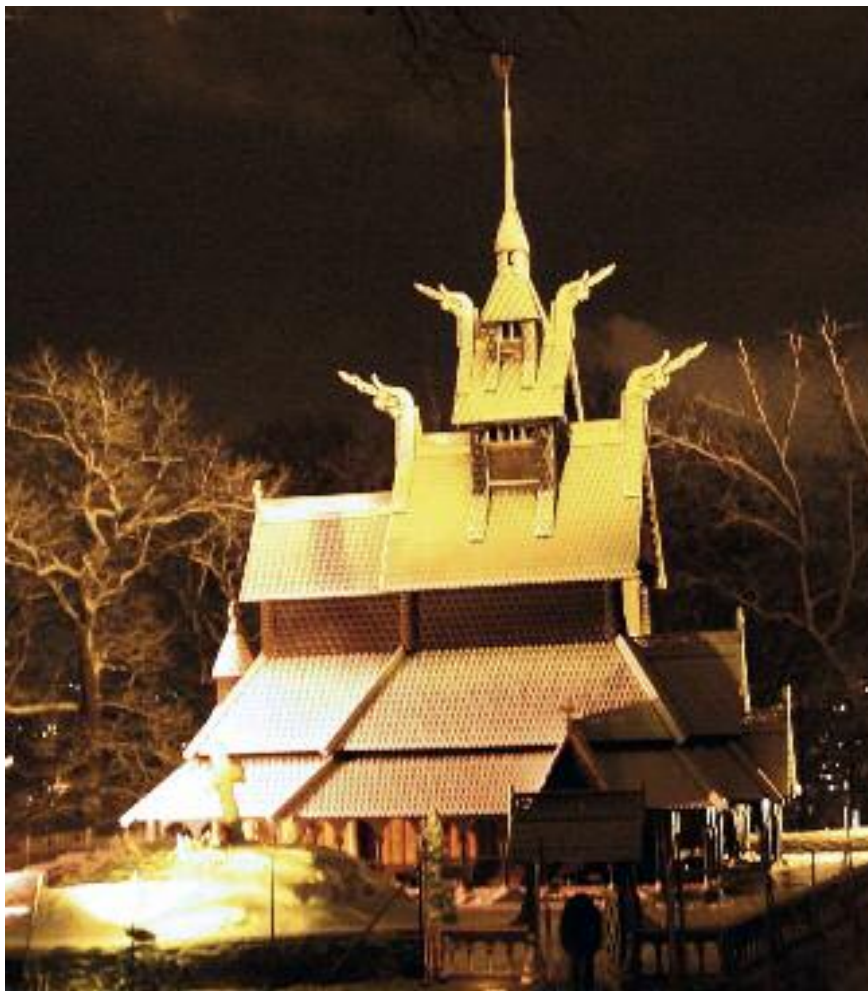
Folk hev spurt meg korleis eg finn fram ein ny kvedar for kvart år. Litt av svaret er at eg hev morsrøtene i Vest-Telemark («Vogga» mi stod i Morgedal og er frå 1810.) Draumkvedet blei «oppdaga» i 1840-åra og nedteikna av tradisjonssamlarar.

I åra Draumkvedet har blitt framført, har det alltid vore ein ny kvedar. Kjønnfordelinga har vore heilt jamn, 10 karar og 10 «kvende» (kvinner). Eit dusin hev røtene i Telemark. Det er gildt å erfare at Draumkvedet hev vunne terreng i landet. Må draumen liva lenge!

Sigrid Moldestad blir den 20. kvedaren. Ho er frå Breim i Nordfjord, men bur i Bergen, og er ein etablert kunstnar.

Som praktisk medhjelpar takkar eg Agnethe Mohn i Storetveit menighet for trufast assistanse. Til slutt takkar eg for meg. Skal tru om nokon kan tenkje seg å ta opp stafettpinnen? ●

**Vel møtt på nyåret!
Men fyrst: God jol!**

Ny minnelund på kirkegården

JULETRIFEST
Velkommen

til juletrifest
for
liten og stor i
Storetveit menighetshus
Søndag 7. jan 2018
kl 16.30-18.30

Pris: kr 50,- (kr 150 pr familie)
Hotdog, kaker og kaffe
Påmelding senest onsdag 4 januar

94859503 eller mail:
ogmohn@gmail.com
(Agnethé Mohn)

I september startet arbeidet med å etablere en ny minnelund på Storetveit kirkegård.

Minnelunden ligger fremfor Ole Landmarks gravminne like nord for kirken og skal romme i alt 144 urnegraver.

Det har vært nødvendig å bygge opp terrenget ved hjelp av en natursteinmur. På denne er det anlagt en gangsti som blir knyttet til eksisterende gangstier på gravplassen.

Det vil også bli reist et minnesmerke. Dette består av tre elementer

formet som tulipanblader. De står i en formasjon som tilsier at de er fire, men ett er borte og etterlater seg et symbolsk tomrom. Tulipanbladene er bundet sammen med fem parallelle bånd. Båndene, som er planlagt utført i syrefast stål, slynger seg mellom bladene. De gir plass til navneskilt for alle de 144 urnegravene.

Minnelunden forventes ferdigstilt i løpet av 2017. ●

ÅGE J. **Monsen** A/S
AUT. EL. INSTALLATØR

Vi utfører alt innen rehabilitering og nymontering av elektriske anlegg

Nattlandsveien 89
5094 Bergen

Tlf: 55 29 39 40/42
Mobil: 932 16 491 / 474 59 926

B. Fondenæs A/S
Aut. Rørleggerfirma

Fantoftneset 1, 5072 Bergen
P.B 35 Fantoft, 5899 Bergen

telefon: 55 31 18 00
telefaks: 55 31 18 01
mobil: 951 20 640

Høytykk-/stake-/TV-bil

Vipps!

Stadig færre har kontanter på seg, men de fleste har mobil. Nå kan du gi kollekt via mobiltjenesten Vipps.

Ikke alle er like drevne vippsere, og det går like fint å gi på gamlemåten som via mobil. Ønsker du å gi penger via Vipps, må du laste ned appen på mobilen din. Deretter er det bare å sende ønsket beløp til Vipps-nummer 77505, eller søke Storetveit menighet. Skriv gjerne «offer» i emnefeltet.

Takk for at du bidrar – enten det er på ene eller andre måten! ●

Hvordan klarte du det, Maria?

ITALIENSK JULEKRYBBE: Bildet er fra Montecatini Terme i Italia. Det var slikt et vakkert julekrybbe-opplegg, i en kirke i en liten fjelldal over landsbyen.

Jeg ser på bildet av Maria med Jesus-barnet i krybben. Så rolig. Hun var ung, hun ble besvangret uten å være gift.

TEKST OG FOTO: Anne Tafjord-Kirkebø

Hun dro med sin Josef på den lange vandringen til Bethlehem. Englene synger på markene utenfor Bethlehem. Hun sitter så rolig, så rolig. Gi meg din fred, Maria. Det glapp ut av meg. Gi meg din fred.

Du går forbi det siste huset i den lille landsbyen. Bare rundt hundre innbyggere, sies det. Du har en lang veg foran deg, farlig, både for deg, Josef og barnet du ventet. Josef, som er murer og tømmermann, er sterk og kan nok hjelpe deg. Eselet også. Likevel, 5-6 lange dager skal dere vandrest til fots på ofte trange og farlige stier.

Lite er kjent om denne reisen. Man tror dere dro ned i Jordanelvens dal for å unngå å dra inn i Samaria, som var et

farlig sted for daviditter, det vil si dem som var av Davids ætt. Det var en 40 kilometer lang omveg. På Jesu tid hadde det vært stridigheter mellom jøder og samaritanere i mer enn 400 år.

Du må gå ned bratte skråninger med løs stein, farlig den dag i dag. Høygravid og uten den beste balansen. Støttet du deg på eselet? Iblant, når vegen tillater det, sitter du på eselryggen. Du er ung, rundt 17 år, og det er ditt første barn.

Apostelen Lukas skriver mest om Maria, det er ikke mye han forteller. Han kan ha besøkt Maria da han besøkte Palestina sammen med Paulus (57-59 e.Kr.). Det ville ikke være utenkelig at han, da han var i området, oppsøkte Maria og Josef. At han lot Maria fortelle om den første tiden, ferden til Jerusalem, hva som hendte denne første julekvelden og om Jesu barndomsår. Kan hende han har det ordrett fra Maria, det hun opplevde og tenkte denne julekvelden?

Jeg ser for meg denne lange reisen, dere to og et esel, og det kommer et annet syn for mitt øye. Dagens unge på julebesøk, med bil - helst stasjonsvogn - og overnattingsutstyr for et par dager; seng til babyen, stellebord, stellebag, poser med bleier og annet utstyr, vaskemedier og salver og kluter. Kontraster! Ingen har nevnt noe om at du, Maria, var urolig og redd? Hvor fikk dere mat, en seng om natten? En gravid kvinne har sine behov, å gå ofte på toalettet, er et av dem. Hvordan klarte du det, Maria?

Så går dere opp til Jeriko antagelig, der kan du få litt forsyninger, ting du trenger. Før dere går videre, du, Josef og eselet. Forbi Jerusalem, og videre mot

Bethlehem. Målet for dere som var av Davids ætt. Jeg har sett deg for meg mange ganger. Et under i seg selv at du ikke fødte før Bethlehem! Å sitte på et esel i gangfart over stakk og stein, humping og skubbing, i et fullført svangerskap!

Så kommer dagen da du vet at nå, nå er tiden inne. Dere får slå dere ned i en slags stall som dyrene brukte. Jeg tenker renslighet, vann, hjelpemidler og seng. Dyrene som fremdeles sto der. Lukten. Heldigvis litt varme, for nettene kunne være sprengkalde. Lukas skriver at barnet var svøpt i lintøy. Det må du ha tatt med deg, det var noe du hadde forberedt. Lukas skriver også om alt det som skjedde, om det de sa, gjeterne som kom til dere, og han sier; «*Maria tok vare på alle disse ordene og grunnet på dem i sitt hjerte*» (Lukas 2,19). Hvordan kunne Lukas vite dette, om ikke han hadde snakket med deg, Maria, rundt 50 år etter Jesu død på korset i Jerusalem?

Du sa ikke noe om uro eller angst. Du var rolig, hvilte du i det løftet Herrens engel hadde gitt deg: «*Du skal bli med barn og føde en sønn og du skal gi ham navnet Jesus*» (Luk. 1, 31). Ingen uro der du sitter i din stall denne julekvelden. Lukas kunne jo ha dramatisert dette! Her ånder bare fred, glede og stillhet. Nåde.

Vi strever og jobber det vi makter i denne tiden. Vi skal ha alt på stell. Huset og hagen skal være julepyntet, maten på topp, ungene stivpyntet og vi er så utslitte, så utslitte. To tusen år etter at du fikk ditt barn i en stall Maria, er det dette jeg ønsker for oss alle denne julen: Gi oss din fred, Maria! Din fred! ●

FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ AS

Et byrå for hele Bergen og omegn

Døgntelefon 55 13 40 04

Vi har lang erfaring og rimeligere priser.

www.ff-begravelsesbyraa.no

– Savnet er enormt, og blir verre og verre etter hvert som sannheten går opp for oss. Vi tenner lys hver morgen ved frokostbordet, og vi føler at hun er med oss i julen og på merkedager. Da leser vi gjerne noen av diktene hun skrev.

Et smil og et håndtrykk

– **Lillian var en veldig «carpe diem-dame». Det var mottoet hennes. «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte hun legen da hun skjønnte at alt håp var ute, forteller Tarald Ueland.**

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Lillian Ueland døde 29. november 2015, 47 år gammel. Hun hadde da levd i seks år med en alvorlig kreftdiagnose hengende over seg. Nå har forældrene, Laila og Tarald Ueland, skrevet en bok der de både minnes datteren, og forteller om hvordan det var å være pårørende gjennom den vanskelige tiden.

Begge har bakgrunn fra den kristne bokhandelen Vestbok, som ble lagt ned i 2013. Etter at han ble pensjonist, har Tarald Ueland startet eget forlag, der han har gitt ut noen kulturhistoriske praktbøker. Boken om datteren er derimot utgitt på Lunde forlag.

En tung tid

Lillian Ueland hadde neuroendokrin kreft, en relativt sjelden kreftform som oppstår i hormonproduserende celler.

– De fleste dør etter kort tid. Lillian var blant de heldige som fikk god livs-

forlengende behandling på Haukeland sykehus og Akademiske sjukhuset i Uppsala. Det er vi takknemlige for, sier Tarald, som møter til intervju sammen med konen Laila.

– **Vet dere noe om årsaken til at hun fikk kreft?**

– Nei, det vet hverken vi eller legene. Det er en kreftform som «dukker opp», slik det er med mange krefttyper. Røyking kan være en årsak, men hun røykte ikke.

Lillian var utdannet hjelpepleier, og omskolerte seg senere til spesialpedagog. Da hun døde, levde hun sammen med sin andre mann og to gutter fra sitt første ekteskap.

– De siste årene hun levde var viktige for guttene. Da hun ble syk, var den yngste 15 og den eldste 19.

– **Hvordan tok de det?**

– Det var en tung tid for dem, men de har heldigvis klart seg bra.

– De har gode venner, legger Laila til.

– Begge har utdannet seg til elektriker. Den yngste tok fagbrevet samme uken som moren døde. Hun fikk vite at han hadde klart det. Det var stort for både ham og henne.

– **Hvordan er det for dere som besteforeldre. Det faller vel litt ekstra ansvar på dere når noe slikt skjer?**

– Vi har fått en veldig ekstra omtanke for dem, sier Tarald.

– Hjertet banker nok litt ekstra for de to, men vi er svært glad i alle våre seks barnebarn, legger Laila til.

Tre krevende tidspunkter

– Det er klart; dette har gått i perioder,

det har vært en prosess, sier Tarald, og trekker pusten.

– Tre tidspunkter var spesielt krevende. Det første var da hun fikk vite at det var kreft, og at hun måtte operere. Da ramlet verden sammen både for henne og for oss. At vi skulle få kreft inn i vår familie, det var en sjokkopplevelse, at det nå var vår tur.

Det neste krevende tidspunktet kom da legene på Haukeland sykehus fant ut at datterens krefttype var uhelbredelig.

– «Vi skal hjelpe deg med det vi kan» sa de. «Kan dere gi meg ti år?» spurte hun. «Nei, det kan vi ikke love» svarte de. Men hun klynget seg til håpet, leste alt hun kom over om folk som hadde blitt friske, men når beskjeden er så tydelig, så er det tøft.

Noe av det vanskeligste var å finne en måte å fortelle om det til de to guttene. Lillian var bestemt på at hun ville gjøre dette selv. Hun rådførte seg med sin yngste bror, som jobber i Kriminalomsorgen, og er vant til å snakke med andre mennesker om vanskelige ting.

– Etter at hun hadde fortalt om det til guttene, tok broren dem med på en fjelltur, og skapte en trygg ramme rundt den vonde situasjonen. I ettertid har guttene sagt at det var godt at onkelen kom og var der med dem.

Det tredje vanskelige punktet kom da hun gikk inn på den siste tunge kreftbehandlingen.

– Legene sa at dette var et eksperiment, noe de kunne prøve, uten at de kunne love noe. Hun var villig til å prøve. «Selvfølgelig vil jeg leve» sa hun, og det ble tittelen på boken vi har skrevet.

LILLIAN ELSKET LIVET: «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte Lillian Ueland. Legen hennes svarte at «det gjelder å få dagen i dag så god som mulig. Gripe dagen i dag og gjøre den god».

FOTO: PRIVAT

Behandlingen gjorde at hun ble dårligere enn noensinne. Til slutt ble det så ille at legen mente at det ikke var etisk forsvarlig å fortsette.

«Det er i dag du lever»

– «Vi kan ikke ta livet av deg med behandling» sa legen. Den dagen var ikke god for Lillian. Det var en fryktelig tung dag for henne. For oss alle.

– Etter den dagen var det bare smertelindring igjen, sier Laila.

– Ja, men hun ga ikke opp, sier Tarald.

– Prøvde hun naturmedisin?

– Nei, hun var ikke der. Hun var en veldig carpe diem-dame. Det var mottoet hennes. «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte hun legen. Han svarte at «da må vi sette oss ned og prate, og bli enig om noen ting. Det ene er at det ikke nytter å se bakover på det som har vært, heller ikke å se fremover. Men jeg kan prøve å hjelpe

deg med dagen i dag. Det er i dag du lever, så det gjelder å få dagen i dag så god som mulig. Gripe dagen i dag og gjøre den god».

Lillians kristne tro hjalp henne gjennom mange tunge stunder. «Gud har en plan med et menneskes liv, og er med oss i både gode og vonde dager» sa hun til avisen Dagen da de intervjuet henne i 2014.

– Hun kunne reagert med å bli bitter da hun innså at helbredelsen uteble. I stedet klarte hun å snu situasjonen til noe positivt, noe som vitner om en trygghet i troen, sier Tarald.

Naturen var viktig for henne, og hun likte å gå turer. Etter hvert som hun ble svakere, ble turene kortere og kortere. Mot slutten tok hun mann og barn med seg 150 meter fra husveggen, der de grillet pølser på primus, drakk kakao og så på måneskinnet.

– Var hun redd for å dø?

– Ikke så vi kunne se. Det forundret

oss veldig. Hun taklet det på en utrolig verdig og god måte, sier Laila.

Fikk sagt de gode ordene

Lillian døde hjemme i sin egen stue i Høylandsbygd. Da det nærmet seg slutten, var hun opptatt av at de nærmeste skulle være med henne.

– Det var vi. Vi to, begge guttene, mannen og to venninner. Brødrene hennes var der i en uke, men var reist hjem igjen før hun døde, forteller hun.

– Når hun var våken, sa hun mange gode ord til oss, og vi fikk si de gode ordene til henne også. Der var vi privilegerte, at vi fikk si at vi var veldig glad i henne, og hun sa at hun var glad i oss. Det gjorde godt at vi fikk si det vi mente. Nå i ettertid kjennes det godt at vi fikk den tiden sammen.

– Folk sier ofte til oss at vi var så forberedt, at vi visste hva som skulle skje, sier Tarald.

KORTREIST TUR: Naturen var viktig for Lillian Ueland, og hun likte å gå turer. Etter hvert som hun ble svakere, ble turene kortere og kortere. – Da brukte han uttrykket kortreist tur. Hun kunne ringe oss og si at «i dag har jeg klart å gå bort til postkassen og hente posten», forteller hennes far, Tarald Ueland.

FOTO: PRIVAT

SYMBOLSK BOKOMSLAG: – Vannliljen strekker seg mot lyset, men den er ikke frisk. Det er høst og den kommer snart til å dø. Ser en symbolikken i dette mot tittelen på boken, blir det ganske sterkt, sier Tarald Ueland.

var første søndag i advent det året.

– Jeg vet at det er godt ment, men det føles ikke slik for oss. Du klarer aldri å forberede deg på døden, og aldeles ikke når barn dør før gamle foreldre.

– For min del føles det litt urettferdig når folk sier slike ting, som om vi ikke kan tillate oss å sørge like tungt som andre, sier Laila.

– Det å miste et barn er det verste et menneske kan oppleve.

– **Føler du at du har henne med deg fortsatt?**

– Av og til, men savnet er enormt, og blir verre og verre etter hvert som sannheten går opp for oss. Da hun levde, tikket det inn tekstmeldinger fra henne hver eneste dag. Vi tenner lys hver morgen ved frokostbordet, og vi føler at

hun er med oss i julen og på merkedager. Da leser vi gjerne noen av diktene hun skrev.

En viktig følgesvenn for Lillian var katten hennes. Når hun skulle til Haukeland sykehus på kontroller, ble den rastløs, og la seg på ytterskoene i gangen for å hindre henne i å reise.

– Hun snakket med katten som om den var en gammel mann. Han smøg seg rundt henne, omtrent som om den følte på stemningen, forteller Laila.

– Den siste natten la den seg på dynen over beina hennes, og ble liggende der. Først da hun var død, reiste den seg og gikk inn i stuen.

Lillian Tueland døde tidlig om morgenen 29. november 2015, som

– Det var så stille i Høylandsbygd, julestjerner lyste i alle vinduer i hele bygden, husker Tarald.

– Ved bæreandakten i hjemmet måtte vi bare synge Jakob Sande sin vakre «Det lyser i stille grender».

Ingen sorgbok

Mens hun levde, fikk Lillian utgitt to diktbøker som hun skrev i løpet av tiden hun var syk, den siste utgitt på farens forlag. Noe av det siste hun fikk gjort, var å lese inn alle diktene. Etter at hun døde, ble mannen hennes sittende og redigere opptakene. Da ble det fart i Lillians gamle hannkatt.

MISTET DATTEREN: – Det at et av barna dør er det verste foreldre kan oppleve, sier Laila og Tarald Ueland, som nå har skrevet bok der de både minnes datteren, og forteller om hvordan det var å være pårørende gjennom den vanskelige tiden.

FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Da den hørte stemmen hennes, kom den som et skudd over gulvet, hoppet opp på skulderen til mannen og studerte pc-skjermen.

Lillians stemme er også med i foreldrenes bok, men da gjennom utvalgte dikt fra de to samlingene. Opprinnelig var det meningen at Tarald og Lillian skulle skrive boken sammen, slik at den ble en blanding av både hvordan det opplevdes å være pasient og hvordan det var å være pårørende.

– Vi hadde tanker om dette, men hun ba meg vente til hun hadde en bedre periode. Så jeg ventet på den, men den kom aldri. Da det begynte å gå nedover, snakket vi ikke mer om dette; vi ville ikke at hun skulle føle det som et nederlag, så vi lot det ligge, forteller Tarald, som presiserer at det ikke er noen sorgbok han og konen har skrevet.

– Boken handler om å stå ved siden av et barn som er uhelbredelig kreftsyk. Vi har trukket inn flere av de som var rundt henne, blant andre overlegen på kreftavdelingen, overlegen på Sunniva senter for lindrende behandling og en musiker som går der to ganger i uken og spiller for de døende kreftpasientene, samt en del personer fra fagmiljøene. Dette har gjort boken bredere, og mer interessant også for helsepersonell.

«Bare et smil»

– Vi har skrevet boken for alle som møter medmennesker i sorg og sykdom, og det gjelder vel de aller fleste av oss, sier Laila, og kommer med noen eksempler på ord man kan bruke når man møter mennesker i sorg.

– Si heller at det var godt å se deg enn at «dere var jo forberedt». «Har du det bra?» spurte en jeg kjenner. «Nei» svarte jeg. «Åja, der er du», sa hun, og hastet videre.

Hun åpner boken, og leser et av stykkene hun selv har bidratt med. Det har fått tittelen «Bare et smil», og handler om en dame som kom inn i Vestbok da hun jobbet der. Laila visste at damen var i sorg, og ble først litt i villrede for hva hun skulle gjøre. Her er resten av fortellingen, i Lailas egne ord:

«Heldigvis valgte jeg å gå henne i møte. Rekke fram hånden og si: «Jeg vet ikke hva jeg skal si til deg». «Bare gi meg et smil. Det er nok», sa hun. Og så kom det såre: «Det er ikke så mange som smiler til meg for tiden». Så enkelt og så virkningsfullt. Hun takket da handelen var gjort. Det lyste takknemlighet av øynene hennes. Ingen ord. Bare et smil og et håndtrykk.» ●

HER SKJEDDE DET: Engasjerte bergensere samler seg hvert år til minnemarkering på Møhlenpris. Bildet er fra fjorårets fakkeltog. BEGGE FOTO: JAN HANCHEN MICHELSEN

Viktig minnemarkering på Møhlenpris

26. november 2017 er det på dagen 75 år siden elleve Møhlenpris-beboere ble arrestert og deportert til Auschwitz på grunn av sin jødiske bakgrunn. Samtlige ble myrdet. Tragedien markeres årlig med et stort fakkeltog på Møhlenpris.

Fakkeltog og minnemarkeringen for de elleve Møhlenpris-beboerne ble for første gang arrangert i 1994. Siden 2006 har markeringen blitt holdt i forkant av utdelingen av «Amalie Laksov minnepris til vern om menneskerettighetene» i Raftohuset på Møhlenpris.

Skoleelever bidrar

I forbindelse med fakkeltoget leser barn fra Møhlenpris skole minneord på hver enkelt adresse der de deporterte jødene en gang bodde, før fakkeltoget avsluttes med appell på Menneskerettighetenes plass ved Raftohuset.

Markeringen er den eneste av sitt slag på en av de mørkeste datoene i norsk historie, 26. november. På denne dagen i 1942 ble over 530 menn, kvinner og barn deportert fra Norge på grunn av sin jødiske

BØNN: Komponist og pianist Paul Goldstein leser den hebraiske begravelsebønnen El Malay Rachamim (Gud full av nåde) under fjorårets markering. Til høyre hans kone, Liv.

bakgrunn. I alt ble 772 norske jøder deportert under krigen. Kun 34 av dem overlevde møtet med nazistenes skrekkeleir. ●

Mer informasjon:

www.laksovprisen.no/fakkeltog-26-november

Prosjektet som ble

På 1960-tallet inviterte Natland frivillige menighetsråd til gudstjenester på Natland skole. I 2006 ble Prosjekt Sædalen etablert. Etter 10 år var aktiviteten så stor at menighetsgrensene måtte endres.

TEKST: Tekst: Eli Heggdal **FOTO:** Jens Ivar Jørdre

-Du går kanskje ikke rundt og tenker så mye over soknegrensene, sier Leidulf Øy, som var med på å starte opp gudstjenester igjen i 2006.

Sædalen lå da både innenfor Slettebakken og Birkeland menighet. Prosjektgruppen var entusiastiske som ville at kirken skulle være tydelig til stede i det nye lokalmiljøet. De lånte en barnehage til barnekor og Natland skole til gudstjeneste. På første øvelse i barnekoret kom det 80 barn og foreldre, og det var fullsatt gymsal på den første gudstjenesten. Den røde Toyota Hiacen til familien Øy var prestekontor og lager for alt fra nattverdsutstyr til høyballer for julespillet.

Arbeidet ble støttet av modernemenighetene og Bjørgvin bispedømmeråd. Leidulf Øy er ansatt som prest i Birkeland sokn, med særlig ansvar for menighetsarbeidet i Sædalen, og mener at det var en styrke å ha to etablerte menigheter i ryggen da det nye skulle bygges opp.

Med tiden ble menighetsarbeidet så stort at det fylte de fleste funksjonene til en vanlig soknemenighet. Så kom behovet for tettere samarbeid med ett sokn. Den 1. oktober i år ble derfor menighetsgrensene endret slik at hele Sædalen nå ligger innenfor Birkeland sokn.

– Slettebakken er fortsatt vår gode nabomenighet som vi vil samarbeide med, sier Leidulf.

Ett sokn, to menigheter

Det kan være forvirrende, men Sædalen menighet er ikke skilt ut som eget sokn. Det er først mulig etter at det er bygget en kirke. Fokus nå er å lage gode administrative ordninger.

– For Birkeland menighetsråd betyr dette at vi må tenke annerledes om det å være menighet, sier leder Marit Serine Robbestad Skeie.

Fra nå av er Birkeland ett sokn med to menigheter. Det er Birkeland, med kirken på Nesttun og et menighetsråd valgt for

perioden 2015-2019, og Sædalen menighet, som har en sterk lokal forankring og identitet. Sædalen menighetsstyre har fått delegert myndighet til å ivareta menighetsarbeidet etter Kirkeloven §9 i dette området. De sender blant annet ut invitasjoner til barn og unge i området.

Kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferder vil kirkebokføres i Birkeland sokn. Men en kan fortsatt velge hvor en ønsker å ha de kirkelige handlingene. For mange vil det fortsatt være naturlig å være knyttet til Slettebakken kirke.

Drømmen om Sædalen nærkirke

I 1964 var det en kraftig økning av innbyggertall på Natland og i Sædalen-området. Beboere ønsket å bygge en arbeidskirke og starte et arbeid innenfor Den norske kirke. Dette var begynnelsen på Natland frivillige menighetsråd, som var aktive helt fram til 1993.

Kirken er ennå ikke bygget, men planene er der. Kommunen arbeider i disse dager med en reguleringsplan som blant annet skal avgjøre plassering for kirken. Byrådet har vedtatt å bevilge 40 millioner kroner til kirken. Når tomten er på plass vil prosjektering og bygging settes i gang.

Menighetsarbeidet i Sædalen inngår i en historie der lokale krefter har bygget fellelskap. Nå bygges det stadig nye boliger, og med det tar et lokalsamfunn form. Sædalen skole med tilhørende idrettsanlegg åpnet i august 2010. Her er idrettslag, speidergrupper og Bærekraftig liv.

Sædalen er nå en levende lokalmenighet som samler mange barn, unge og voksne til gudstjenester og søndagsskole, klubber, kor, konfirmantarbeid og trosopplæring. Det er en liten lokal stab, et stort antall frivillige og samarbeid med et aktivt lokalmiljø. Fremover vil det komme store ungdomskull i området, og ungdoms- og konfirmantarbeidet blir en viktig satsing for den unge lokalmenigheten. ●

GUDSTJENESTE PÅ SKOLEN: På en vanlig søndag stiller mellom 100-150 til gudstjeneste på Sædalen skole, rekorden er 320. Det er mellom 40 og 80 barn på søndagsskole.

BYGGER MENIGHET: Leidulf Øy sammen med Sigrid Trætteberg Fahlvik, som er ansatt som menighetspedagog, får lov å leke i jobben sin.

menighet

Fakta: Sædalen menighet

• Våren 2017 inviterte Bjørgvin bispedømme til en høring om menighetstilhørighet for Sædalen, som var delt mellom Slettebakken og Birkeland sokn.

• Det var allerede vedtatt at Slettebakken skulle bli en del av det nyopprettede Bergensdalen prosti fra 1. oktober, mens Birkeland fortsatt ville være en del av Fana prosti. Målet med grensejusteringen var å sikre at Sædalen skulle høre til ett sokn og ett prosti.

• Den 15. juni vedtok Bjørgvin bispedømmeråd at menighetsgrensene endres slik at Sædalen legges til Birkeland sokn. Det kirkelige medlemsregister blir endret fra 1.1.2018.

• Grensereguleringen blir gjort slik at adressene Indre Sædal, Kattuglebrotet, Lerkerinden, Marsveien, Merkursveien, Nedre Nattland, Nye Sædalsvei, Renen, Søre Renen, Rindalen, Sædalsveien, Øvre Sædalsvei og deler av Furudalen går fra Slettebakken sokn til Birkeland sokn.

• Sokn er den grunnleggende kirkelige forvaltningsenhet. Hvert sokn har egen kirke og eget menighetsråd. Det er 1204 sokn i Den norske kirke, som igjen hører til et prosti og til et bispedømme. I kommuner med flere sokn vil et fellesråd ivareta økonomi, bygninger og andre ansatte.

• Medlemmer i Den norske kirke hører til i det soknet der de bor, og kan fra 15 år stemme ved kirkevalg i sitt sokn. En kan likevel avtale kirkelige handlinger eller engasjere seg i menighetsarbeidet i en annen kirke.

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familierett
- Samboeravtaler/testamenter
- Ektepakter • Samlivsbrudd
- Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Jeg kan også besøke klienter hjemme om ønskelig.

Kontoradresse: Sandviksbodene 1H-
Slaktheuset, 5035 Bergen

Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483

E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

Gi barnet ditt gode verdier med på veien

Møllebakken Skole er en kristen grunnskole med små undervisningsgrupper, gode faglige resultater, og et inkluderende miljø som elevene trives i.

Kontakt oss gjerne for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Flukten til Egypt

Det var av politiske grunner at et nyfødt barn ble drevet på flukt sammen med sin familie for omtrent 2000 år siden.

TEKST: Lise McKinnon

Denne flukten er kjent bare fra noen få vers i Matteusevangeliet (Matt. 2, 13-15 og 19-23). Bortsett fra historien om Jesu fødsel og rammen rundt den, er lite fortalt om Jesu barndom i evangeliene, noe som sikkert er grunnen til at det finnes relativt lite billedkunst med motiv fra denne perioden i hans liv.

Josefs drøm

Det finnes en overveldende mengde illustrasjoner til Juleevangeliet, men bortsett fra det, er det kanskje flukten til Egypt som har inspirert kunstnere mest. Ikke bare billedkunst har den resultert i, det har vokst frem en legendetradisjon i tillegg til at Matteus' opplysninger om den hellige families opphold i Egypt har hatt stor betydning for den koptiske kirken, som hører til de eldste kristne

HVILEPAUSE: Caravaggios (1571-1610) frodige bilde av Josef som holder noteheftet for engelen som spiller Maria og Jesus i søvn.

JOSEFS DRØM:

Til venstre: Rembrandt van Rijn (1606-1669) skildrer Josefs drøm.

kirker i verden. Rembrandt skildret Josefs drøm: engelen som kommer til et utslitt og sovende par med et nyfødt barn; i en helt alminnelig stall. De får ingen tid til å hvile ut: «Stå opp, ta med deg barnet og barnets mor og flykt til Egypt, og bli der til jeg sier fra! For Herodes kommer til å lete etter barnet for å drepe det» (Matt. 2, 13).

Det finnes store variasjoner i det kjente motivet av kvinnen sittende på et esel med det lille barnet i armene og mannen til fots ved siden av. Noen ganger er de ledsaget av en engel, men ofte er den lille familien helt alene. Slik kunne den lange reisen på over hundre mil med flere ukers varighet ikke ha foregått.

Det er blitt gjettet på at familien sluttet seg til en karavane. Slik ville de få beskyttelse både mot ville dyr og røvere, de ville da følge en av de velbrukte karavaneveiene, og være ledet av kjentfolk.

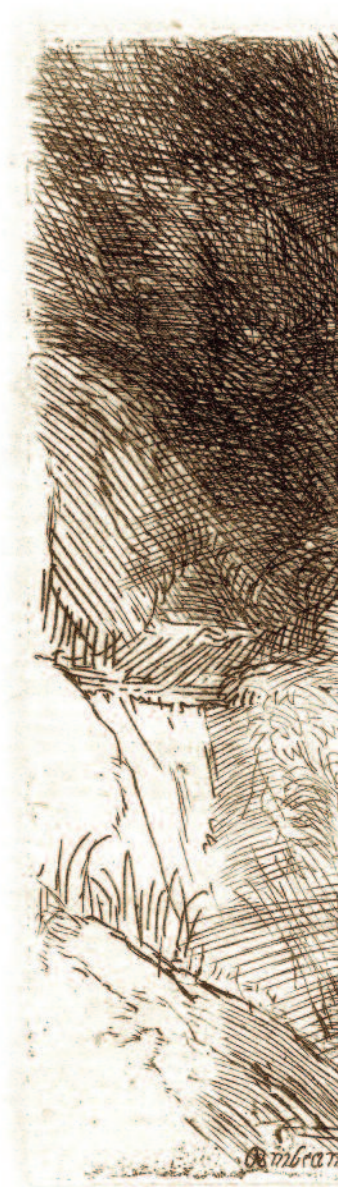
Den hellige familie i Egypt

Hvilepause underveis er et av de tradisjonelle motivene. Limbourg-brødrenes versjon fra ca. 1413 ser kanskje for oss ut som opptakten til et hyggelig hageselskap, men det er en illustrasjon til legenden om Jesus og daddelpalmen. Jesus er her så gammel at han kan gå bort til treet og befale det å bøye seg for å gi frukt til de sultne veifarende.

Michelangelo da Caravaggios frodige bilde av Josef som holder noteheftet for engelen som spiller Maria og Jesus i

PÅ FLUKT:

Rembrandt laget flere tolkninger av flukten til Egypt. Trykket til høyre er fra 1654 og viser familien idet de krysser en elv.

søvn, beskriver hvilen på en helt annen måte.

Maria og Josef kan ha fått hjelp i Egypt. I 30 f.Kr. ble Egypt en romersk provins, og dermed en del av det samme keiserriket som også Israel tilhørte. I storbyen Alexandria bodde det mange jøder. Matteus forteller ingenting om oppholdet i Egypt, men tradisjonen sier at familien reiste til mange områder, og kom helt til den sydlige, øvre delen av landet.

I innledningen til bindet om Apokryfe evangelier (i «Verdens hellige skrifter», utgitt av bokklubbene i 2000-2015) skriver Halvor Moxnes at tradisjonen om den hellige families opphold har fått en helt spesiell rolle i den koptiske kirken i Egypt og er «sentral for kirkens identitet. Flere av de stedene den hellige familie

VAKKER BOKSIDE: Jesus befaler daddelpalmen å bøye seg for å gi frukt til de sultne veifarende. Fra manuskriptet «Très Riches Heures du Duc de Berry», rikt utsmykket av brødrene Herman, Paul og Johann Limbourg.

skal ha besøkt, er det årlige feiringer med stor tilstrømning av pilegrimer».

Paralleller til vår egen tid

Da Herodes var død, kom engelen på ny til Josef i en drøm og sa at de trygt kunne vende tilbake. «*Han sto da opp, tok med seg barnet og barnets mor og kom til Israels land. Men da han fikk høre at Arkelaos var blitt konge i Judea etter sin far Herodes, våget han ikke å slå seg ned der*» (Matt. 2, 21-22). Arkelaos var en like voldelig rå hersker som sin far. Familien slo seg derfor ned i Nasaret. «Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profetene, at han skulle kalles en nasareer» (Matt. 2, 23)

Fremdeles er det politiske grunner til at vi har store flyktningestrømmer. Ingen beskyttende engler er å se i dagens flyktningebilder når Jesus brukes som motiv. På et postkort med ferdigtrykt tekst «kosovo-albanerne må få bli i Norge inntil videre», stilet til vår daværende justisminister Grete Faremo, var

JESUS SOM FLYKTNING: Julen 2015 skrev VG-kommentator Per Olav Ødegård en artikkel om flyktningekrisen, illustrert med Roar Hagens oppdaterte versjon over et lett gjenkjennelig motiv. FAKSIMILE FRA VG, 25/12 2015

motivet et lite barn og ordene «Jesus var en flyktning fra år 0».

Og julen 2015 hadde VG en artikkel om flyktningekrisen med en usedvanlig kross variasjon av et lett gjenkjennelig motiv, gjengitt over. ●

Julens budskap i en barnetåre

Det største øyeblikket i Ingmar Bergmans kanskje aller beste film, det episke og sterkt selvbiografiske familiedramaet *Fanny og Alexander* (1982), er talen Gustav Adolf holder helt mot slutten.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

«Fanny och Alexander är som en summering av hela mitt liv som filmskapare», sa Bergman selv, som sammen med filmteamet høstet hele fire Oscar-priser og ble nominert til enda to for den storslåtte produksjonen.

Tv-versjonen er inndelt i fem episoder, og er nesten dobbelt så lang som filmen.

Dermed passer den fint til å deles opp i passende konfektdoser frem mot jul. For julen står sentralt i denne fortellingen, som både begynner og slutter med julefeiringen hjemme hos de to barnas livsglade mormor Helena Ekdahl (Gunn Wållgren).

Det hele foregår i Uppsala, Bergmans fødeby, fra julen 1907 til julen 1908. Her blir vi kjent med familien Ekdahl, som styres av enken Helena og hennes to sønner: Gustav Adolf (Jarl Kulle) og Carl (Börje Ahlstedt). Datteren Emilie (Ewa Fröling) er gift med Oscar (Allan «pappaen til Emil» Edwall), og sammen driver de et lite teater. De har barna Alexander og Fanny. Så dør Oscar, og Emilie gifter seg kort tid etter på nytt med byens biskop, den livsfornektende Edvard Vergéus (Jan Malmström).

Alexander og Fanny misliker sterkt sin nye stefar, som tvinger dem til å følge husets strenge regler til punkt og prikke. Emilie innser at hun har valgt feil, men

VIKTIG JULEBUDSKAP: Gustav Adolf råder sine nærmeste til, i god kristen ånd, å være snille, generøse, milde og gode.

det er for sent. Bryter hun ekteskapet, vil barna etter loven overleveres til mannen. Den jødiske kjøpmannen Isak (Erland Josephson), klarer til slutt å få Emilie, Fanny og Alexander vekk fra fangenskapet ved hjelp av magi.

Filmen slutter der den begynte et år tidligere. Denne gangen er alle ekstra lykkelige etter de dramatiske hendelsene i året som har gått. I tillegg er Gustav Adolf nettopp blitt far igjen, til lille Aurora, og stråler av livsglede og kjærlighet når han tar ordet.

I talen snakker han om hvor viktig det er å leve i fred i «den lille verden», sammen med venner og familie, der virkeligheten er «fattbar». Verden utenfor er «en røverhule, der ondskapen sliter seg løs og farer rundt som en gal hund». «Derfor er det nødvendig, og ikke det minste skammelig, å glede seg over den lille verden», sier han, og råder sine nærmeste til, i god kristen ånd, å være snille, generøse, milde og gode.

Etter at han har holdt talen, løfter han så opp den nyfødte datteren, og ser på henne med glade øyne. «Jeg holder en liten keiserinne i mine armer», kommer det, mens en gledeståre funkler i øyekroken hans. «Det er fattbart, og likevel fullstendig uforståelig. En dag hersker hun ikke bare over den lille verden, men over alt sammen».

Han kysser henne ømt på kinnet. Datteren svarer med gråt, slik bare et lite barn kan gråte. ●

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.

E-post:
sylvi@fanaposten.no

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Menighetsbladene søker Annonseelger

Dette bladet er et samarbeidsprosjekt mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Åtte sider er lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør fellesdelen. Bladene kommer ut fem ganger årlig. Totalopplaget for hvert nummer er vel 30 000 eks.

Vi søker en dyktig annonseselger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Kontakt Tove Elin Nygaard,

Visjonsdikt frå draumeverda

– *Eg har aldri gjort Draumkvedet før, og det er med ærefykt, respekt, spenning og glede eg no tek fatt på prosessen med å lære meg det, seier Sigrid Moldestad, folkemusikar og songartist med adresse Sælegrend i Åsane.*

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Draumkvedet er vårt einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumereise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjula, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andelege er spesielt nært på oss.

– Eg er like spent som alle andre, og gler meg stort til å gå inn i denne historia med song, seier Sigrid Moldestad, som vil framføra Draumkvedet på trettandedagen.

Flyttar til hovudkyrkja

Diktet har vore framført i Fantoft stav-

kyrkja på trettandedagen kvart år sidan 1999. Framføringa er i år flytta til Storetveit kyrkje.

– Framføringa i stavkyrkja blei for eksklusiv og problematisk, seier Agnethe Mohn frå kyrkjelydsrådet, som no ser fram til ein jubileumskonsert med betre plass på kyrkjebenkane.

– Eg tenkte at nettopp fordi det er hovudkyrkja, så passar det bra å avslutte der. Den har noko gedigent over seg, seier Brynhild Utne (78), som har vore primus motor for desse konsertane like sidan byrjinga.

– Meinar du at det blir siste gongen?

– Det har eg ikkje noko svar på. Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut. 20 gongar er eit høveleg tal, og eg byrjar å bli gamal til å halde på med dette.

Kristen mystikk

Ein veit ingenting om kven som har skrivne Draumkvedet. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykker frå ulike kjelder og sette desse saman til ei utgåve på 52 vers. Diktet fortel om Olav Åsteson, som legg seg ned på julekvelden og fell i djup søvn. Trettandedags jul vaknar han, samstundes med at folk er på veg til kyrkja. Medan han sov, har han sett livet etter døden,

PRIMUS MOTOR SIDAN STARTEN:

– Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut, seier Brynhild Utne.

ARKIVFOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av Paradis. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett. Etter gamal tru måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live. ●

Storetveit kyrkje, laurdag 6. januar kl. 19.00. Sigrid Moldestad framfører kvadet.

«**HAN LA SEG NE UM JOLEFTAN**»: Gerhard Munthe (1849-1929) er kjend for sine særmerkte teikningar til Snorres kongesoger - og den handteikna utgåva av Draumkvedet (1904). Her frå opninga av visjonsdiktet.

Akasia Gravstell tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler. Vi steller over 8000 graver i Bergen og omegn og våre profesjonelle gartnere har lang erfaring.

Dersom du signerer helårs gravstellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis vinterdekking i år. Det vil si at vi pynter graven med edelgran og mosekrans. Bestillingsfrist innen 4. desember.

Les mer om våre avtaler på www.akasia.no/gravstell
Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
Epost: gravstell@akasia.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Heine Polden

Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sortor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Sola Fide i Barcelona.
FOTO: GUNHILD ECKHOFF

Koret Sola Fide følger opp sin tradisjon med tre julekonserter, to i Skjold og en i Domkirken.

Så populære er disse konsertene at en korentusiast fra Bærum alt har kjøpt billett og tar turen over fjellet for å høre koret for første gang.

Det var etter å ha hørt koret sin ene CD at hun bestemte seg for å kjøpe billett til julekonsert i Skjold kirke. De to konsertene i Skjold blir søndag 17. desember kl. 18.00 og 20.30.

For dem som helst vil vente til nærmest mulig jul før de utsetter seg for julemusikk,

vil konserten i Domkirken passe fint. Den blir i år på torsdag den 21. desember kl. 20.00.

Sola Fide har helt siden 2008 holdt tre julekonserter hvert år. I fjor noterte koret seg en publikumsrekord med til sammen 940 tilhørere på konsertene.

Forhåndssalg av billetter til redusert pris gjøres via www.solafide.no. Billetter kan også kjøpes til ordinær pris i døren. ●

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnavakt 55 15 40 90
Asane Døgnavakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Solstrands
Begravelsesbyrå as

Vår erfaring - din trygghet

Avdeling Fana: Laguneparken, Lagunev. 11
Hovedkontor: Herman Foss gt. 11

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
post@solstrands.no • www.solstrands.no

Hvem-hva-hvor i Storetveit menighet

Storetveit kirke

Kirkeveien 27, 5072 Bergen
telefon 55 30 81 11
storetveit.menighet@kirken.no
Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag kl. 10-14

Sogneprest Bjarte Holme

telefon 55 30 81 12
mobil 979 59 143
bh838@kirken.no

Sogneprest Gunn Kongsvik

telefon 55 30 81 03
gk936@kirken.no

Kapellan Gunn Frøydis Unneland

telefon 55 30 81 06
gu858@kirken.no

Diakon Åshild Høllesli Frantzen

telefon 55 30 81 17
af847@kirken.no

Organist Jostein Aarvik

telefon 957 55 362
af847@kirken.no

Menighetskonsulent

Inger Kilen
telefon 55 30 81 11
ik735@kirken.no
Kontortid: tirsdag - torsdag 10-14

Kateket Bodil Dyrøy Bredholt

telefon 55 30 81 18
bb522@kirken.no

Frivillighetskoordinator

Kari Bakke
telefon 55 30 81 15
kb322@kirken.no

Kirketjener Inger Kilen

telefon 55 30 81 11
ik735@kirken.no

Storetveit menighetsbarnehage

Kirkeveien 27, telefon . . 55 28 24 28

Storetveit menighetsråd

Inger Marie Waage
telefon 986 26 400
imwaage@broadpark.no

Diakoniutvalget

telefon 55 30 81 17
Bankgiro 1644 31 40704

Klubben

Tiril Konstane Dahl
telefon 482 67 999
tiril.konstane.dahl@gmail.com

Bibelgruppetjenesten

Sosialt samvær og samtale om tro.
Kontakt: Bjarte Holme ... 55 30 81 12

Kontaktklubben

Møtes hver 2. tors i men. huset.
telefon 55 30 81 11

1. Fjøsanger NSF

Njål Farestveit
telefon 55 10 51 13-997 15 116

Aktiv fritid for pensjonister

Annenhver tirsdag kl. 11.30-13.30
telefon 55 30 81 17

Kjøring

Guri Westfal-Larsen 995 66 017

Babysang hver torsdag fra kl 10.30

Kontaktperson Kari Bakke
telefon 55 30 81 15
kb322@kirken.no

Knøttesang (1-4 år)

hver tirsdag kl 17.30-18.15
Kontakt: Kari Bakke
telefon 55 30 81 15
kb322@kirken.no

Besøktjeneste

For den som ønsker besøk eller å bli besøkt. Sorggruppe ved skilsmisse/ dødsfall.
telefon 55 30 81 11

Givertjenesten:

Ny bankgirokonto: 1644 31 40704

Bestilling av dåp, visler, gravferd:

Kontakt kirketorget
telefon 55 59 32 10
kirketorget@bergen.kirken.no

Vi takker og ber

Uke 48: Vi takker for alle som arbeider for trosopplæring. Vi ber for foreldre, familier og for alle som arbeider med barn, for oppdragelse og påvirkning de gir. Vi ber for Lysvåken-samlingen.

Uke 49: Vi takker for alt det positive som skjer i adventstiden og for muligheten til å glede seg til jul. Vi ber for adventsverkstedet som skal være i Storetveit menighetshus. Vi ber for barnehagegudstjenestene. Vi ber for alle julevandringene og for skolegudstjenestene.

Uke 50: Vi takker for alle som arbeider for at også adventstiden skal bli god for dem som ikke har det som andre. Vi ber om at adventstiden ikke blir ødelagt av materielt jag. Vi ber om hjelp til å se våre medmennesker og om hjelp til å hjelpe dem vi kan hjelpe. Vi ber for vår menighets misjonsprosjekt i Mali og for Kirkens Nødhjelp - for pengene som blir gitt til dem julaften i kirken. Vi ber for utviklingsprosjektet i

Nyenga; Uganda, som menigheten vil være med å støtte.

Uke 51: Vi takker for at vi får bo i Norge. Vi ber for alle innvandrere som lever i usikkerhet og utrygghet og frykter hva som kan komme til å skje med dem. Vi ber for alle som opplever seg annerledes og utenfor i kirken og i samfunnet.

Uke 52: Vi takker for julebudskapet og for frelsen i Jesus Kristus. Vi ber om hjelp til å ta julens budskap til oss. Vi ber om julens fred i våre hjem, i våre sinn og i vårt land.

Uke 1: Vi takker for et nytt år. Vi takker for nye muligheter. Vi ber for det nye året, at det må bringe glede, fred og godhet mellom mennesker. Vi ber for alle våre menighetsaktiviteter som starter opp igjen etter jul

Uke 2: Vi takker for menighetsrådet. Vi ber om at rådet må få inspirasjon til oppgavene og finne dem meningsfylte. Vi ber for alle som har en oppgave i menigheten, og om at alle som søker

menighetens fellesskap, må finne at der er rom for dem.

Uke 3: Vi takker for alle medarbeidere i menigheten, både de lønnede og de ulønnede. Vi takker for det arbeidet de gjør, og for det de får bety for mange mennesker. Vi ber for de medarbeiderne vi har, og vi ber om at flere må finne en plass der deres evner og krefter kan få utfolde seg til gagn og glede for menighetens fellesskap.

Uke 4: Vi takker for Bibelen og for spredningen av den. Vi ber for alt arbeid med Bibelen, og for at der må vekkes ny og større interesse for Bibelens innhold. Vi ber for menighetens misjonsprosjekt i Mali; oversettelsen av Bibelen og for situasjonen i Mali.

Uke 5: Vi takker for vinteren og for årstidene som skifter. Vi takker for mulighet til å nytte naturen til rekreasjon også når det er vinter. Vi ber for all uteaktivitet, at det ikke må skje ulykker, men at de kan bli til glede og styrke. Vi ber for konfirmantene og klubbturene, for deltakere og ledere.

WESTFAL-LARSEN & CO. A/S
SHIPOWNERS

Gravferdshjelpen

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 27 28 29
www.gravferdshjelpen.no
Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen

Aktiv Fritid og Hyggetreff for pensjonister

Aktiv Fritid samles i Storetveit menighetshus annenhver tirsdag kl. 11.00-13.30.

Vi tar opp aktuelle ting i tiden, leser dikt og samtaler. Vi spiser medbrakt lunsj, får servert kaffe og te, og har felles program fram til kl. 13.30. Alle er velkommen til hyggelig fellesskap! ●

GÅRDEN SENTER
Storetveitveien 81
Tlf: 55 28 01 00
www.bergersenflis.no

BERGERSEN FLIS

TINE Meieriet Vest

REMA 1000
bare lave priser
WERGELAND
Fageråsveien 2 - tlf. 55 36 01 25

Haveland Markise AS
MARKISER • PERSIENNER • INTERIØR
ALT I SOLAVSKJERMING
www.havelandmarkise.no
Tlf **55 59 08 19**

BARA
EIENDOM

Ny skulptur på plass ved kirkens inngangsparti

Skulpturen «Tragedie» ble testamentert til Storetveit menighet fra Elsa Langlo, som døde i november 2011.

I sitt testamente ønsket hun at skulpturen, som er utformet av den kjente billedhuggeren Sofus Madsen (1881 – 1977), skulle gis til Storetveit kirke. Av forskjellige årsaker har det tatt tid å få den flotte skulpturen plassert, men nå pryder «Tragedie» den beplantede rotunden til høyre for inngangsporten til kirken.

Storetveit menighet vil benytte anledningen til å takke Elsa Langlo familie for gaven. ●

Bjorgvin Døgnvakt 55 20 23 00
BEGRAVELSESBYRÅ www.bjorgvin-b.no
Seremoni etter pårørendes ønsker, med omtanke og verdighet.

ODFJELL
N-5826 Bergen

mester* hagen Hageiland
Juvik / Askøy
Svein Hagen
Tlf 55 33 00 00
askoy@hagen.no

Fantalt hagesenter
1000 planter
70 000 liter
Brennestein og gips

GRØNNESTØLSTUNET - festlokale til leie!
• God plass til 40 personer • Dekketøy til kaffe, smørbrød og middag
• Tilgjengelig for rullestol • God parkering • Nytt kjøkken
Bestillinger: 459 54 208 • hkremner@online.no

ELEKTRIKEREN PÅ MINDE
Data Elektriske
REGISTRERT EL-INSTALLATØR • SANSØKT
Storetveitveien 26 • E067 Bergen • Tlf. 55 36 14 30 • Fax 55 36 14 30 • Vaktlf. 916 61 430
I PRISER MED STØRST MULIG NYTTEVERDI

Velkommen til adventsverksted

Også i år har vi gleden av å kunne invitere barn, foreldre og besteforeldre til adventsverksted i Storetveit menighetshus.

Lørdag 9. desember kl 12.00–15.00 tenner vi adventskransen, synger julesanger, lager julepynt og julegaver. Og selvsagt må vi kose oss med pepper- kaker! Ta med en pose/ isboks til sakene du lager.

For å forberede materiellinnkjøp trenger vi vite hvor mange som kommer. Det er derfor fint om du sender påmelding til kb322@kirken.no innen 4. desember. Prisen er kr 100,- pr. person. ●

*Hilsen Storetveit menighet
v/Bodil Bredholt og Kari Bakke*

A decorative Christmas scene featuring a glowing lantern in the foreground, a Christmas tree with gold ornaments, and a snowy background with falling snow.

JULEKONSERT

Storetveit kirke
Fredag 15. des kl 18

Veslemøy Fluge Berg
med døtrene
Anne-Sofie & Emilie
& mange gode venner!

Glade barn,
Vakker musikk,
Deilig julestemning!

Billetter kr 200 - kjøpes i doren

Menighetskalender

Dåp

Julie Hallem Kvamsdal
Fillip Abotnes Svensen
Sigurd Sætre Tverfjell
Christian Gjelsvik Knudsen
Astrid Storebø
Emily Oline Sollien
Hanna Oliva Dahl Brønmo
Arja Hunnålvatn Fredsvik
Jonas Leirnes Nystad
Ariel Næsgaard Eilifsen

Vielser

Ann Elisabeth Folkestad og
Tor Arne Nyborg

Begravelser

Jacob Lygren Døskeland
Jorunn Charlotte Nicolaysen
Eva Louise Toftdal
Ruth Helene Bjørnestad
Randi Isaksen
Agnes Helene Larsen
Hans Petter Tillier
Lilli Wågenes
Einar Ananias Tysse
Frank Alrekstad Bergheim
Henrik Straume

Gudstjenester, Storetveit

26. november kl. 11.00
Kristi kongedag/Doms-
søndag. Høymesse. Dåp.
Nattverd. Offer til menig-
hetsarbeidet. Holme.

3. desember kl 11.00
1. søndag i advent. Familie-
gudstjeneste. «Lysvåken».
Dåp. Offer til menighets-
arbeidet. Unneland.

10. desember kl 11.00
2. søndag i advent. Høy-
messe. Nattverd. Offer til
Kirkens SOS i Bjørgvin.
Holme.

17. desember NB! Kl 16.00
3. søndag i advent. Sang-
gudstjeneste. Offer til
menighetsarbeidet.
Holme

24. des., julaften kl 13.30
Familiegudstjeneste med
tanke på de yngste. Offer til
Kirkens Nødhjelp og menig-
hetens misjonsprosjekt i
Mali. Holme.

24. des., julaften kl 15.00
Familiegudstjeneste. Offer
til Kirkens Nødhjelp og
menighetens misjons-
prosjekt i Mali. Unneland.

24. des., julaften kl 16.30
Familiegudstjeneste. Offer
til Kirkens Nødhjelp og
menighetens misjons-
prosjekt i Mali. Unneland.

25. des., juledag kl 12.00
Høytidsgudstjeneste. Dåp.
Nattverd. Offer til NMS,
Det Norske Misjonsselskap.
Unneland.

7. januar kl. 11.00
Kristi Åpenbaringsdag
Høymesse. Dåp. Nattverd.
Offer til menighetsarbeidet.
Kirkekaffe. Kongsvik.

14. januar kl. 11.00
2. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Nattverd. Offer
til menighetsarbeidet.
Kirkekaffe. Holme.

21. januar kl. 11.00
3. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Dåp. Nattverd.
Offer til menighetsarbeidet.
Kirkekaffe. Unneland.

28. januar. kl 19.00
Såmannssøndagen. Tema-
gudstjeneste. Tema: Sann-
het. Nattverd. Offer Det
norske bibelselskapet.

4. februar kl 11.00
Kristi Forklarelsesdag. Høy-
messe. Dåp. Nattverd. Offer
til menighetsarb. Kongsvik.

11. februar kl 11.00
Fastelavnssøndag. Familie-
gudstjeneste. Tårnagenter
deltar. Offer til menighet-
arbeidet. Smørelunch.
Holme.

14. februar kl 19.30
Askeonsdag. Fastegudstjen-
este. Nattverd. Holme.

18. februar
1. søndag i fastetiden. Høy-
messe. Dåp. Nattverd. Offer
Kirkens Nødhjelps fasteak-
sjon. Kirkekaffe. Unneland.

Konsserter, Storetveit kirke

• Søndag 3. desember kl 19:
Julekonsert med Bøneskoret

• Onsdag 6. desember kl 19:
Kveldstoner i Åpen kirke.*

• Onsdag 13. desember kl 19:
Kveldstoner i Åpen kirke.*

• Fredag 15. desember kl.18:
Veslemøy Fluge Berg m.fl.

• Lørdag 16. desember kl.19:
Konsert med Paradis skole-
korps

• Søndag 17. desember kl.15:
Konsert med Minde skole-
korps

• Onsdag 20. desember kl.19:
Kveldstoner i Åpen kirke.*

• Lørdag 6. januar kl. 19:
«Draumkvedet» framført av
Sigrid Moldestad.

* Hver onsdag kl. 1900 - 1945.
Etterpå kveldstonene er alle
som har anledning, vel-
kommen til kveldsmat på
menighetshuset.

*Til noen av konsertene vil det
være inngangspenger. I skriv-
ende stund har vi ikke fått opp-
lyst billettprisene, men følg med
på plakater og andre annonser.*

Gudstjenester, Bønes

26. november kl 11.00
Kristi Kongsdag. Høymesse.
Matt 25,31-46. Dåp, kirke-
kaffe. Unneland.

3. desember kl 11.00
1. søndag i advent. Familie-
gudstjeneste. Luk 4,16-22a.
Dåp, Trosopplæring: Lys
våken, kirkekaffe. Kongsvik.

10. desember kl 19.00
2. søndag i advent. Lys-
messe. Luk 21,27-36.
Tensing, nattverd, kirke-
kaffe. Løvenholdt.

17. desember kl 11.00
3. søndag i advent. Nine
lessons/sanggudstjeneste.
Luk 3,7-18. Kirkekaffe.
Unneland.

24. desember kl 13.00
Julaften. Høymesse.
Luk 2,1-20. Løvenholdt.

24. desember kl 14.30
Julaften. Høymesse.
Luk 2,1-20. Kongsvik.

24. desember kl 16.00
Julaften. Høymesse. Luk
2,1-20. Kongsvik.

25. desember kl 12.00
Juledag. Høymesse. Joh 1,1-
14. Dåp, nattverd. Kongsvik.

26. desember kl 12.00
Stefanusdagen. Høymesse.
Matt 10,16-22. Nattverd,
Tensing og Klubben deltar.
Unneland.

7. januar kl 16.00
Kristi åpenbaringsdag.
Familiegudstjeneste. Luk
2,40-52. Juletreffest, Minis-
ing, kirkekaffe. Unneland.

14. januar kl 11.00
2. søndag i åpenbaringstida.
Høymesse. Mark 1,3-11. Dåp,
nattv., kirkekaffe. Kongsvik.

21. januar kl 11.00
3. søndag i åpenbaringstida.
Høymesse. Joh 4,4-26.
Nattverd, kirkekaffe. Holme.

28. januar kl 11.00
Såmannssøndag. Høy-
messe. Rom 10,13-17. Dåp,
nattverd, kirkekaffe.
Kongsvik.

4. februar kl 11.00
Kristi forklarelsesdag. Høy-
messe. Mark 9,2-13. Dåp,
nattverd, kirkekaffe. Holme.

Følg oss på
Facebook

Storetveit menighet er på Facebook! Søk oss
opp og bli en «liker». Skriv «Storetveit menighet» i
søkefeltet og få informasjon fra din menighet!